

Örken ingår i Mörrumsåns vattensystem och sträcker sig från Ramkvilla i Jönköpings län söderut till Braås i Kronobergs län. Örken varierar från att vara en relativt näringsfattig oligotrof sjö i sina norra delar till att bli mer mesotrof längre söderut. Sjöytan är 23,48 kvadratkilometer. Höjden över havet är 188,2 meter. Sjön har ett maxdjup på 38 meter och ett medeldjup på 7,4 meter. Djuphålan på 38 meter finns mitt i, där sjön är som bredast, strax söder om länsgränsen. I norr gränsar Örken till Klockesjön, enbart ett smalt sund skiljer de båda sjöarna åt. Tillrinningsområdet är 506,4 kvadratkilometer stort och utgörs av i huvudsak skogsmark men även mindre byar med jordbruksmark, bebyggelse vid Ramkvilla samt bebyggelse och industrimark vid Braås. I tillrinningsområdet finns även 23,45 kvadratkilometer vattenytor bl.a. Madkroken, Drättingesjön, Skärilen och Klockesjön. Sjön avvattnas av vattendraget Mörrumsån mot Övrasjön. Utloppet är beläget i sydvästra delen av sjön vid Böksholm. Örken är utpekad som särskilt värdefullt vatten(Fiske) för förekomsten av storvuxen uppströmslekande öring. Sjön är även utpekad som särskilt värdefullt vatten (kultur), vattnet har haft stor betydelse för befolkningsutvecklingen och i anslutning till sjön finns en rik förekomst av fornlämningar såsom gravfält, röjningsrösområden m.m. I Örken och närliggande sjöar hittades sjömalms och järnhantering har förekommit i Braås och Böksholm. Sjön var en viktig transportväg, prämar transporterade varor över sjön, malm och träkol från Braås, massaved och timmer från Ramkvilla.

Dominerande fiskarter är abborre, gädda och mört men här finns även sjölevande öring, lake, sik, siklöja, löja, bergsimpa, braxen och björkna.

Örken är reservvattentäkt för Växjö kommun. Dämme finns i Mörrumsån nära sjöns utlopp vid Böksholm, här sker korttidsreglering som ger förändrade livsmiljöer i nära anslutning till sjöns utlopp.

Bottenfaunan, växtplankton och antalet fiskarter visar på en god ekologisk status för sjön Örken, för mer information om statusbedömningar se nedan.

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	Ottillfredsställande
- Tillkomst/härkomst	Naturlig
- Kemisk status	Uppnår ej god
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	God

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Växtplankton

Näringsämnespåverkan växtplankton	
Totalbiomassa	Ottillfredsställande
Trofiskt planktonindex (TPI)	Måttlig
Andel blågrönalger	Hög
Artantal för växtplankton	
Klorofyll a	
Bottenfauna	God
ASPT	Ej klassad
BQI	God
MILA	
Makrofyter	
Fisk	God

Ekologisk status - Fysikalisk kemiska kvalitetsfaktorer ?

Allmänna förhållanden Fys-kem	Måttlig
Näringsämnen	Hög
Ljusförhållanden	Måttlig
Syrgasförhållanden	
Försurning	Hög

Särskilda förorenande ämnen	☒ God
Icke syntetiska ämnen	☒ God
Arsenik	
Koppar	☒ God
Krom	☒ God
Zink	☒ God
Syntetiska ämnen	☒ God
Icke-dioxinlika PCB'er (6 PCB: 28,52,101,138,153,180)	

Ekologisk status - Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer ?

Hydromorfologi cykel 1 2004-2015	☐ Ej klassad
Kontinuitet	
Förekomst av artificiella vandringshinder	
Hydrologisk regim sjöar	
Föreskriven regleringsamplitud för sjöar	
Påverkan på vattenståndsförändringar i sjöar	
Morfologiska förhållanden	
Markanvändning i närmiljön	
Markanvändning i delavrinningsområdet	
Död ved/Antal vedbitar	
Antal diken per km	
Förändrad litoral zon	

Kemisk status ?

Klassning av prioriterade ämnen och andra ämnen av betydelse

Prioriterade ämnen	☐ Uppnår ej god
Antracen	
Bromerad difenyleter	
1,2-dikloretan	
Naftalen	
Tetrakloretylen	
Triklormetan (kloroform)	
Bly och blyföreningar	☒ God
Kadmium och kadmiumföreningar	☒ God
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	☐ Uppnår ej god
Nickel och nickelföreningar	☒ God

Miljöproblem och påverkanskällor

Miljöproblem ?

	Klassificering
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	☒ Nej
2. Miljögifter	☐ Ja
3. Försurning	☐ Ja
4.1 Flödesförändringar	
4.2 Konnektivitetsförändringar	
4.3 Morfologiska förändringar	

5. Främmande arter ■ Nej

6.3 Vattenuttag

Påverkanskällor ?**Klassificering**

1. Punktkällor
2. Diffusa källor
3. Vattenuttag
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag
7. Annan morfologisk påverkan
8. Annan signifikant påverkan

Risk*Risken för att en miljö kvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,***Klassificering****Riskbedömning ?**

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

■ Risk

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

■ Ingen risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
113 Örken södra delen	SRK Mörrumsån	Plankton	113	Örken södra delen
113 Örken södra delen	SRK Mörrumsån	Bottenfauna	113	Örken södra delen
113 Örken södra delen	SRK Mörrumsån	Sedimentkemi	113	Örken södra delen
113 Örken södra delen	SRK Mörrumsån	Vattenkemi	113	Örken södra delen
111 Örken norra delen	SRK Mörrumsån	Plankton	111	Örken norra delen
111 Örken norra delen	SRK Mörrumsån	Bottenfauna	111	Örken norra delen
111 Örken norra delen	SRK Mörrumsån	Provfiske	111	Örken norra delen
111 Örken norra delen	SRK Mörrumsån	Sedimentkemi	111	Örken norra delen
111 Örken norra delen	SRK Mörrumsån	Vattenkemi	111	Örken norra delen
115 Örkens utlopp	KEU, Kronobergs län	Elfiske		Omlöp Böksholm
115 Örkens utlopp	SRK Mörrumsån	Vattenkemi	115	Örkens utlopp
Örken	KEU, Kronobergs län	Nätfiske		Örken
Örken	NMÖ, Sjöar omdrevsstationer	Omdrevssjöar vattenkemi	632981-145227	Örken

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Tillrinningsområde till avloppskänsliga områden, norra kusten (SECA001)	SECM001	Avloppsvattendirektivet
Tillrinningsområde till avloppskänsligavatten, södra kusten (SECA002)	SECM002	Avloppsvattendirektivet
Örken	SEA7SE632981-145227	Dricksvattenförsörjning, Artikel 7

Typindelning

Värde

Typindelning/Typtilhörighet ?

Vattentyp - Sjö

S4DLNN

Vattenkategori	Sjö
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Sydöst, söder om norrlandsgränsen, inom vattendelaren till Östersjön, under 200 m.ö.h.
Djupkategori	Djup: Maxdjup >5m/ Medeldjup >4m
Yta	Stor: >10km
Färg (Humus)	Nej - ≤ 50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.

Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
	633487-145163		Örken	Sjöar

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Kronoberg

E-post bs.kronoberg@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/kronoberg/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattendirektivet/Pages/index.aspx>